
Anna Klafka

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

ORCID 0009-0005-3498-4524

Martyna Tomecka

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

ORCID 0009-0004-5804-2593

Bezpieczeństwo publiczne podczas imprez masowych

Wprowadzenie

Imprezy masowe, takie jak koncerty, festiwale, mecze czy wydarzenia plenerowe, przyciągają tysiące osób, co niesie ze sobą istotne wyzwania organizacyjne i logistyczne. Jednym z najważniejszych aspektów jest zapewnienie bezpieczeństwa zarówno uczestnikom, jak i personelowi obsługującemu wydarzenie. Zagrożenia mogą wynikać z różnych czynników, w tym nadmiernego zagęszczenia, zagrożeń terrorystycznych, sytuacji losowych, takich jak pożary czy awarie techniczne, a także z zachowań indywidualnych bądź grupowych, które mogą prowadzić do chaosu lub paniki. Dlatego organizacja imprez masowych wymaga starannego planowania i wdrażania kompleksowych procedur bezpieczeństwa. Jest to proces wieloetapowy, obejmujący identyfikację potencjalnych zagrożeń, zastosowanie odpowiednich środków prewencyjnych, a także przygotowanie strategii reagowania w sytuacjach kryzysowych. Główną rolę odgrywa współpraca organizatorów z wyspecjalizowanymi służbami, takimi jak Policja, Straż Pożarna, pogotowie ratunkowe

oraz firmy ochroniarskie, które wspólnie tworzą system zabezpieczeń dostosowany do specyfiki wydarzenia.

Ważnym elementem organizacji imprez masowych jest również aspekt prawny, w tym obowiązek uzyskania odpowiednich pozwoleń i spełnienia wymogów administracyjnych. W Polsce organizatorzy są zobowiązani do przygotowania szczegółowego planu bezpieczeństwa, który musi zostać zaakceptowany przez lokalne władze oraz odpowiednie służby. Dokumentacja ta obejmuje m.in. analizę ryzyka, plany ewakuacyjne, strategie zabezpieczenia medycznego oraz zasady współpracy z organami porządkowymi. Brak wymaganych zezwoleń może skutkować sankcjami administracyjnymi lub nawet uniemożliwić przeprowadzenie wydarzenia. Zapewnienie bezpieczeństwa na imprezach masowych wymaga także elastyczności i umiejętności szybkiego dostosowania się do dynamicznie zmieniających się warunków. Nagłe zmiany pogodowe, nieprzewidziane problemy techniczne czy nieodpowiedzialne zachowanie uczestników mogą stanowić wyzwanie dla organizatorów i służb zabezpieczających. Dlatego znaczenie mają regularne szkolenia personelu, testowanie procedur ewakuacyjnych oraz przygotowanie skutecznych planów awaryjnych.

W artykule zastosowano przegląd literatury, uwzględniający książki, publikacje naukowe oraz obowiązujące przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa podczas imprez masowych. Dodatkowo posłużono się analizą danych pochodzących ze źródeł wtórnych, takich jak statystyki policyjne, raporty i dokumenty instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne. Przeprowadzona analiza danych statystycznych pozwoliła zidentyfikować najczęściej występujące zagrożenia oraz ocenić efektywność stosowanych metod zabezpieczenia i działań prewencyjnych. Niniejsze opracowanie koncentruje się na analizie metod i procedur mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa podczas wydarzeń masowych. Szczególny nacisk zostanie położony na rozpoznanie możliwych zagrożeń, ocenę skuteczności strategii zapobiegawczych, zdolność organizatorów do zarządzania sytuacjami kryzysowymi oraz uwarunkowania prawne związane z organizacją tego typu przedsięwzięć. Dodatkowo przeanalizowana zostanie rola innowacyjnych technologii w zakresie nadzoru i koordynacji działań ochronnych, a także znaczenie współpracy organizatorów z odpowiednimi instytucjami oraz podmiotami zewnętrznymi w celu redukcji ryzyka i usprawnienia procedur bezpieczeństwa. Praca ma za zadanie ukazać, iż brak skutecznych działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego podczas imprez masowych prowadzi do poważnych, negatywnych konsekwencji społecznych, prawnych i wizerunkowych. Nieprawidłowości w zabezpieczeniu takich wydarzeń mogą skutkować zagrożeniem życia i zdrowia uczestników, np. w wyniku paniki tłumu czy zamieszek, a także powodować znaczne straty materialne, obejmujące zniszczenie mienia publicznego i prywatnego.

Ponadto organizatorzy mogą ponosić odpowiedzialność cywilną i karną za niedopełnienie obowiązków w zakresie bezpieczeństwa. Niewłaściwe działania lub ich brak skutkują również utratą zaufania społecznego do służb porządkowych i instytucji publicznych, a także pogorszeniem wizerunku miasta, regionu lub samego organizatora zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

Definicja imprez masowych

Termin „impreza masowa” jest szczegółowo określony i regulowany przez Ustawę z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych¹. Zgodnie z artykułem 3, pkt 2, 3 i 4, imprezą masową jest każde zgromadzenie publiczne, w którym bierze udział co najmniej 1000 osób w otwartych przestrzeniach lub 300 osób w obiektach zamkniętych. Ustawodawca precyzuje, że impreza masowa może mieć charakter artystyczno-rozrywkowy lub sportowy (w tym także mecze piłki nożnej). Imprezy artystyczno-rozrywkowe to wydarzenia o charakterze artystycznym lub rozrywkowym, a także, jak wskazują Parszowski i Kurczyński, może być to publiczne oglądanie transmisji telewizyjnych na dużych ekranach lub urządzeniach, umożliwiających przekazanie obrazu o przekątnej przekraczającej trzy metry, organizowane na stadionach, w halach sportowych oraz innych przystosowanych do tego obiektach, których liczba miejsc musi odpowiadać wymaganiom przepisów prawa budowlanego i ochrony przeciwpożarowej².

Z kolei masowe imprezy sportowe to wydarzenia organizowane na stadionach i innych otwartych przestrzeniach, mające na celu współzawodnictwo sportowe lub promowanie kultury fizycznej, gdzie liczba miejsc również musi spełniać określone standardy prawne. Warto jednak podkreślić, że nie wszystkie wydarzenia są uznawane za imprezy masowe. Przez ustawodawcę zostały wyłączone z tej kategorii wydarzenia organizowane w teatrach, operetkach, operach, kinach, bibliotekach, filharmoniach, muzeach, galeriach, domach kultury oraz placówkach oświatowych. Ponadto, z definicji imprezy masowej zostały wyłączone również imprezy sportowe organizowane dla osób z niepełnosprawnością czy te organizowane przez pracodawców dla ich pracowników, o charakterze zamkniętym³.

¹ Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2009, nr 62, poz. 504, z późn. zm.).

² S. Parszowski, A. Kruczyński (2015). *Imprezy masowe, organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki*. Difin SA. Warszawa, s. 18.

³ B. Hołyst (2013). *Bezpieczeństwo i porządek publiczny*. LexisNexis. Warszawa, s. 205–215.

Psychologia tłumu

Imprezy masowe stanowią realny sprawdzian funkcjonowania systemu bezpieczeństwa publicznego. W szczególności wydarzenia sportowe, ze względu na obecność elementu rywalizacji, mogą generować napięcia i postawy antagonistyczne wśród uczestników, zwłaszcza kibiców drużyn przeciwnych⁴. Dlatego organizacja takich wydarzeń musi opierać się na kompleksowej analizie zagrożeń oraz uwzględnieniu potrzeb uczestników. Ich zaspokojenie wpływa nie tylko na komfort, ale również na redukcję negatywnych emocji, co przekłada się na mniejsze ryzyko wystąpienia zachowań niepożądanych. Człowiek w tłumie reaguje odmiennie niż indywidualnie – podatność na emocje zbiorowe oraz mechanizmy zaraźliwości sprzyjają eskalacji paniki czy agresji⁵. Nawet z pozoru spokojne zgromadzenie może w wyniku silnego bodźca przekształcić się w sytuację kryzysową zagrażającą życiu, zdrowiu lub porządkowi publicznemu. Wydarzenia nagłe – takie jak katastrofy budowlane, gwałtowne zmiany pogodowe czy ataki terrorystyczne – mogą wywołać dezorientację, strach i masową histerię. Brak informacji oraz niewidoczność źródła zagrożenia dla części uczestników sprzyja szerszeniu się plotek, a w konsekwencji – narastaniu chaosu. W takich warunkach tłum staje się trudny do opanowania, a poziom zagrożenia gwałtownie rośnie⁶.

Szczególne wyzwanie stanowią imprezy zakwalifikowane jako podwyższonego ryzyka, gdzie można spodziewać się agresywnych zachowań uczestników. W takich przypadkach nie dominuje strach, lecz poczucie bezkarności, często prowadzące do bójek, tzw. ustawek, czy aktów wandalizmu. Tłum staje się nieprzewidywalny, a jego kontrola – wyjątkowo trudna. Policja i inne służby porządkowe działają na podstawie wypracowanych procedur, które mają na celu szybkie rozdzielanie grup agresywnych i przywrócenie porządku. Kluczową rolę w utrzymaniu porządku i skutecznym zarządzaniu sytuacją odgrywają stewardzi oraz spikerzy. Osoby te odpowiedzialne są za komunikację z uczestnikami imprezy, kierowanie ruchem, udzielanie informacji oraz reagowanie na sytuacje kryzysowe. Efektywna komunikacja – zarówno między uczestnikami a obsługą, jak i w ramach struktur organizacyjnych – jest niezbędna do utrzymania bezpieczeństwa. Błędny obieg informacji może prowadzić do eskalacji zagrożeń, a także błędów decyzyjnych, zwłaszcza w warunkach presji czasu. Stewardzi, działający

⁴ A. Kamińska, A. Nowicka (2017). *Zachowanie tłumu podczas masowych imprez sportowych*. W: M. Sabat, A. Zięba (red.). *Tragedia na stadionie Hillsborough 15 kwietnia 1989 r. a obecne standardy organizacji i bezpieczeństwa imprez masowych*. „Securo”, 4. Warszawa, s. 101–102.

⁵ G. Le Bon (2004). *Psychologia tłumu*. Wydawnictwo KR. Warszawa, s. 10–30.

⁶ E. Aronson, T.D. Wilson, R.M. Akert (1997). *Psychologia społeczna – serce i umysł*. Zysk i S-ka. Poznań, s. 136–160.

w ramach służby informacyjnej i porządkowej, są pierwszym ogniwem kontaktu z uczestnikami. Zgodnie z Ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych ich zadania obejmują m.in. informowanie o udogodnieniach i zasadach bezpieczeństwa, wskazywanie punktów medycznych, kontrolowanie dostępu do stref zamkniętych, reagowanie na incydenty i skargi, przeciwdziałanie nadmiernemu zagęszczeniu oraz egzekwowanie regulaminu imprezy.

Aspekty prawne i wymagane zezwolenia

Organizacja imprez masowych wiąże się z koniecznością przestrzegania określonych przepisów prawnych oraz uzyskania odpowiednich zezwoleń administracyjnych. Organizator musi uzyskać stosowne pozwolenie od właściwego organu administracyjnego, którym najczęściej jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, na terenie którego ma odbyć się wydarzenie⁷. W przypadku imprez odbywających się w obiektach sportowych, takich jak stadiony, konieczne może być także uzyskanie zgody zarządcy obiektu. Organ wydający zezwolenie podejmuje decyzję na podstawie szczegółowych opinii odpowiednich służb, które analizują różne aspekty organizacji imprezy⁸.

Policja ocenia ryzyko związane z zagrożeniem porządku publicznego i bezpieczeństwem uczestników. Dokonuje analizy potencjalnych zagrożeń, takich jak możliwość zamieszek, agresywnych zachowań tłumu czy innych niebezpiecznych sytuacji, które mogą wystąpić podczas wydarzenia. Ocenia także środki ochrony porządku i zapobiegania przestępstwom. Straż Pożarna sprawdza, czy impreza spełnia przepisy przeciwpożarowe oraz analizuje wymogi dotyczące dróg ewakuacyjnych, zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz procedur w razie pożaru. Ocenia również infrastrukturę obiektu, aby upewnić się, że będą dostępne odpowiednie środki ochrony, takie jak gaśnice czy systemy alarmowe, oraz przygotowany plan ewakuacyjny w razie zagrożenia. Państwowe Ratownictwo Medyczne ustala wymagania w zakresie zabezpieczenia medycznego imprezy. Określa, ile służb medycznych i punktów pierwszej pomocy jest potrzebnych oraz czy zapewniony jest odpowiedni personel do reagowania na potencjalne zagrożenia zdrowotne. PRM również ocenia dostępność transportu medycznego w przypadku konieczności szybkiej interwencji. W przypadku imprez, które obejmują gastronomię lub gdzie istnieją dodatkowe wymagania sanitarne, opinię wydaje Państwowa Inspekcja Sanitarna. Inspektorzy sprawdzają, czy organizatorzy spełniają

⁷ Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 616), art. 24.

⁸ Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 616), art. 25.

wymagania sanitarno-higieniczne, takie jak zapewnienie odpowiednich warunków do przygotowywania i podawania żywności, dostępność toalet oraz utrzymanie czystości na terenie imprezy.

Niedopełnienie obowiązków związanych z organizacją imprezy masowej może prowadzić do poważnych konsekwencji prawnych, które obejmują różne formy odpowiedzialności w zależności od skali nieprawidłowości. Organizatorzy, którzy nie przestrzegają przepisów, mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności administracyjnej, co wiąże się z nałożeniem kar finansowych oraz – w przypadku poważnych naruszeń – cofnięciem zezwoleń na organizację wydarzeń. Ponadto, jeśli zaniedbania organizatora doprowadzą do szkód na osobach lub mieniu, mogą oni ponieść odpowiedzialność cywilną, zobowiązując się do naprawienia wyrządzonych szkód⁹. W przypadkach szczególnie poważnych uchybień, które narażają życie i zdrowie uczestników, organizatorzy mogą także zostać pociągnięci do odpowiedzialności karnej, co wiąże się z możliwością ukarania ich przez sąd. Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych przewiduje kary, takie jak grzywna nie mniejsza niż 240 stawek dziennych, kara ograniczenia wolności, a w skrajnych przypadkach – pozbawienie wolności na okres od 6 miesięcy do 8 lat. Te surowe sankcje mają na celu zapewnienie, że organizatorzy będą ściśle przestrzegać przepisów prawa, dbając o bezpieczeństwo uczestników i porządek publiczny podczas imprez masowych¹⁰.

Identyfikacja zagrożeń podczas imprez masowych

Imprezy masowe niosą ze sobą szereg potencjalnych zagrożeń, które mogą wpłynąć na bezpieczeństwo uczestników oraz osób i obiektów znajdujących się w ich pobliżu. Ze względu na dużą liczbę osób zgromadzonych w jednym miejscu oraz dynamiczny charakter wydarzeń, istnieje ryzyko zarówno zdarzeń losowych, jak i celowych działań o charakterze przestępczym. Do najczęstszych zagrożeń zalicza się pożary, które mogą być wynikiem nieostrożności uczestników, niewłaściwego użycia materiałów pirotechnicznych lub awarii instalacji elektrycznej. Istnieje także ryzyko awarii technicznych, takich jak przerwy w dostawie prądu, usterki systemów nagłośnieniowych czy uszkodzenia konstrukcji scenicznych, które w skrajnych przypadkach mogą prowadzić do katastrof budowlanych, np. zawalenia się sceny lub trybun. Ponadto, imprezy masowe mogą być celem

⁹ M. Karpiuk (2020). *Prawo administracyjne bezpieczeństwa*. Wolters Kluwer. Warszawa, s. 155–163.

¹⁰ Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 616), art. 25.

działalności przestępczej, obejmującej przestępstwa przeciwko mieniu (oszustwa, wyłudzenia i kradzieże) i akty agresji w postaci napadów czy włamań. Szczególnym zagrożeniem jest także możliwość ataków terrorystycznych, np. podłożenie ładunków wybuchowych lub innych działań mających na celu wywołanie paniki w tłumie. Niebezpieczne zachowania mogą wynikać również z agresji samych uczestników wydarzenia, m.in. próby forsowania ogrodzeń, ich niszczenie, akty wandalizmu, bójki czy rzucanie niebezpiecznych przedmiotów, takich jak race czy kamienie¹¹. Problem agresji w szczególności dotyczy imprez sportowych, zwłaszcza meczów piłkarskich, kiedy dochodzi do zamieszek na stadionach i poza nimi. W takich przypadkach często dochodzi do konfrontacji między kibicami przeciwnych drużyn, które mogą przerodzić się w masowe starcia z użyciem niebezpiecznych narzędzi, a także ataki na funkcjonariuszy Policji i służb porządkowych. Niebezpieczne sytuacje mogą być potęgowane przez obecność grup pseudokibiców, których działania są ukierunkowane na wywoływanie zamieszek i aktów wandalizmu¹².

Nieprzestrzeganie poleceń wydawanych przez funkcjonariuszy odpowiednich służb w trakcie imprezy masowej stanowi również naruszenie obowiązujących przepisów prawa i skutkuje nałożeniem kary grzywny w wysokości nie niższej niż 2000 zł. Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych przewiduje również szereg sankcji za inne wykroczenia i przestępstwa popełniane w kontekście organizowanych zgromadzeń, obejmujących zarówno kary finansowe, jak i sankcje o charakterze wolnościowym. W przypadku wniesienia na teren imprezy masowej napojów alkoholowych przewidziana jest kara grzywny w kwocie nie niższej niż 2000 zł. Znacznie surowsze konsekwencje prawne dotyczą osób posiadających broń palną, materiały wybuchowe, wyroby pirotechniczne lub inne substancje i przedmioty stwarzające zagrożenie pożarowe. W takim przypadku sprawca może zostać ukarany grzywną, ograniczeniem wolności lub karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Istotnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa uczestników imprez masowych są również incydenty związane z wtargnięciem na teren wydarzenia, w szczególności w kontekście zawodów sportowych. Osoby dopuszczające się tego rodzaju czynu podlegają karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 3. Podobne konsekwencje przewidziane są dla sprawców rzucających przedmiotami mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia, życia bądź bezpieczeństwa uczestników imprezy, a także dla osób dopuszczających się innych form zakłócania jej przebiegu.

¹¹ M. Zięba (2012). *Zarządzanie bezpieczeństwem imprez masowych*. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń, s. 55–77.

¹² R. Wojciechowski (2017). *Bezpieczeństwo uczestników imprez masowych*. ZN UPH. Siedlce, s. 77–85.

W takich przypadkach sankcja może obejmować grzywnę, ograniczenie wolności lub karę pozbawienia wolności do lat 2. Na szczególną uwagę zasługuje penalizacja działań mających na celu uniemożliwienie identyfikacji sprawcy. Zakrywanie twarzy przy użyciu elementów odzieży lub innych przedmiotów w sposób utrudniający rozpoznanie danej osoby może skutkować orzeczeniem kary grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Warto podkreślić, że w przypadku osób skazanych za przestępstwa popełnione w trakcie imprez masowych, sąd obligatoryjnie orzeka zakaz uczestnictwa w tego rodzaju wydarzeniach. Środek ten pełni istotną funkcję prewencyjną, mając na celu ograniczenie możliwości ponownego udziału osób zagrażających bezpieczeństwu publicznemu w imprezach o charakterze masowym.

Według raportu Komendy Głównej Policji *Bezpieczeństwo imprez masowych w 2024 roku*, w związku z organizacją imprez masowych, odnotowano 904 przestępstwa, co stanowi wzrost o 8,7% w porównaniu do roku 2023, kiedy to zarejestrowano ich 832¹³. Zdecydowana większość przestępstw miała miejsce podczas imprez (679), natomiast 179 zdarzeń odnotowano przed ich rozpoczęciem, 31 podczas przejazdów uczestników, a 15 po zakończeniu wydarzeń. Analizując strukturę przestępstw pod względem rodzaju imprez masowych, największy ich odsetek (78,3%) dotyczył meczów piłki nożnej, gdzie doszło do 708 incydentów naruszających prawo. W przypadku imprez artystyczno-rozrywkowych odnotowano 141 przestępstw (15,6% ogółu), natomiast 55 przypadków (6,1%) związanych było z masowymi wydarzeniami sportowymi innymi niż mecze piłki nożnej. W 2024 roku zarejestrowano także 6 522 wykroczenia związane z organizacją imprez masowych. Najwięcej miało miejsce podczas imprez (3205 przypadków) oraz przed ich rozpoczęciem (2 361). Po zakończeniu wydarzeń zarejestrowano 908 wykroczeń, natomiast 48 dotyczyło przejazdów uczestników.

Wykroczenia, podobnie jak przestępstwa, najczęściej występowały podczas meczów piłki nożnej – stanowiły one 75,8% ogółu (4946 przypadków). W odniesieniu do imprez artystyczno-rozrywkowych odnotowano 1 495 wykroczeń (22,9%), natomiast w przypadku innych masowych imprez sportowych liczba ta wyniosła 81 (1,3%). Konsekwencją naruszeń prawa podczas imprez masowych były także obrażenia fizyczne. W 2024 roku obrażeń doznało 14 osób, w tym 9 funkcjonariuszy Policji, podczas gdy w roku poprzednim liczba ta wynosiła 7 osób, w tym 2 policjantów. Dodatkowo, w 2024 roku

¹³ *Raport: Bezpieczeństwo imprez masowych w 2024 roku (2025)*. Komenda Główna Policji, Główny Sztab Policji. Warszawa, s. 2–9. <https://kpk.policja.gov.pl/kpk/statystyki/11,Dane-statystyczne.html> [dostęp: 20.05.2025].

odnotowano straty materialne w wysokości 3000 zł, podczas gdy w 2023 roku nie zarejestrowano żadnych strat w mieniu¹⁴.

Strategie prewencyjne i procedury bezpieczeństwa

Kluczowym elementem w zapewnieniu bezpieczeństwa podczas imprez masowych jest opracowanie szczegółowych planów bezpieczeństwa, które uwzględniają potencjalne zagrożenia, scenariusze reagowania oraz procedury ewakuacyjne. Proces ten rozpoczyna się od kompleksowej analizy ryzyka, obejmującej ocenę lokalizacji wydarzenia, jego charakteru, przewidywanej liczby uczestników oraz potencjalnych celów ataku. W analizie tej uwzględnia się również dane historyczne dotyczące wcześniejszych incydentów oraz aktualne informacje wywiadowcze. Na podstawie zgromadzonych danych opracowywane są plany bezpieczeństwa, obejmujące zarówno działania prewencyjne, jak i interwencyjne oraz powdrożeniowe. Niezwykle istotnym aspektem zarządzania bezpieczeństwem podczas wydarzeń masowych jest kontrola dostępu, która polega nie tylko na weryfikacji tożsamości uczestników, ale także na przeszukiwaniu ich bagażu i skanowaniu pod kątem obecności materiałów niebezpiecznych¹⁵. Integralną część systemu bezpieczeństwa stanowi również zapewnienie ochrony przeciwpożarowej. Organizator imprezy zobowiązany jest każdorazowo przed rozpoczęciem wydarzenia skontrolować obiekt pod kątem zgodności z wymogami PPOŻ. W szczególności powinien zadbać o odpowiednie warunki ewakuacyjne, co oznacza zapewnienie co najmniej dwóch wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń przeznaczonych dla ponad 50 osób lub o powierzchni przekraczającej 300 m², z drzwiami o szerokości dostosowanej do liczby przebywających osób, nie mniejszej niż 0,9 m na każde drzwi, otwierającymi się zgodnie z kierunkiem ewakuacji. Odległość od najdalszego miejsca w pomieszczeniu do wyjścia nie powinna przekraczać 40 m, a odległość do drzwi prowadzących na zewnątrz lub na klatkę schodową – 20 m. Drogi ewakuacyjne muszą być stale drożne i wolne od materiałów palnych¹⁶. Ważne jest także stosowanie we wnętrzach materiałów trudno zapalnych, a wszelkie urządzenia przeciwpożarowe, takie jak systemy sygnalizacji pożarowej, stałe instalacje gaśnicze czy gaśnice ręczne, muszą być sprawne i łatwo dostępne. Obiekt powinien być wyposażony w telefony umożliwiające natychmiastową łączność z najbliższą jednostką

¹⁴ *Ibidem*.

¹⁵ J. Zawila-Niedźwiecki, K. Perechuda (2011). *Zarządzanie ryzykiem w organizacjach publicznych*. Difin. Warszawa, s. 102–120.

¹⁶ M. Ficoń (2017). *Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej państwa*. CeDeWu. Warszawa, s. 99–110.

Państwowej Straży Pożarnej. Kluczowe elementy infrastruktury przeciwpożarowej, takie jak gaśnice, miejsca uruchamiania systemów gaśniczych, wyłączniki prądu oraz kurki instalacji gazowej, muszą być prawidłowo oznakowane zgodnie z obowiązującymi polskimi normami. W widocznych miejscach powinny znajdować się wykazy numerów alarmowych oraz instrukcje postępowania w przypadku zagrożenia. Pracownicy obsługi oraz służby ochrony muszą być przeszkoleni w zakresie organizacji ewakuacji, alarmowania służb ratunkowych oraz obsługi urządzeń przeciwpożarowych. Dodatkowo należy zapewnić przejezdność dróg pożarowych oraz odpowiedni dostęp do obiektu dla jednostek ratowniczych. Szczególna uwaga powinna być również zwrócona na poprawność wykonania instalacji elektroenergetycznych i grzewczych, a także aktualność przeglądów instalacji elektrycznych i odgromowych.

Kolejnym istotnym aspektem szeroko rozumianego bezpieczeństwa publicznego jest zabezpieczenie infrastruktury krytycznej, czyli obiektów mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania państwa i społeczeństwa, takich jak elektrownie, wodociągi, systemy transportowe czy szpitale¹⁷. Ewentualne ataki na te obiekty mogą prowadzić do poważnych konsekwencji zarówno w wymiarze ludzkim, jak i gospodarczym, dlatego ich ochrona stanowi jeden z priorytetów w strategiach zarządzania kryzysowego. W tym kontekście, ogromne znaczenie ma skuteczna kontrola dostępu do obiektów, realizowana za pomocą nowoczesnych technologii identyfikacyjnych – kart magnetycznych, kodów dostępu oraz systemów biometrycznych. Stosuje się także fizyczne bariery ochronne w postaci ogrodzeń, zapór oraz punktów kontrolnych, mające na celu uniemożliwienie wtargnięcia osobom nieupoważnionym. Infrastruktura krytyczna powinna być monitorowana w trybie ciągłym przy wykorzystaniu systemów wizyjnych, wspieranych przez sztuczną inteligencję¹⁸. Pozwala to na szybką identyfikację podejrzanych zachowań i obiektów, takich jak porzucone przedmioty, co znacząco skraca czas reakcji służb ochrony. Ochrona obiektów strategicznych obejmuje również przygotowanie i wdrażanie procedur reagowania kryzysowego, które powinny być regularnie testowane i dostosowywane do zmieniających się zagrożeń oraz rozwoju technologicznego. Przykładem może być cyberatak, w przypadku którego kluczowe jest szybkie odłączenie zainfekowanych systemów od sieci oraz ich bezpieczne przywrócenie do działania po opanowaniu zagrożenia.

W szerszym ujęciu zabezpieczenie miejsc publicznych obejmuje również działania mające na celu ochronę przestrzeni miejskich, takich jak place,

¹⁷ P. Sienkiewicz (2014). *Infrastruktura krytyczna w systemie bezpieczeństwa narodowego RP*. AON. Warszawa, s. 70–83.

¹⁸ A. Wójcik (2020). *Monitoring wizyjny jako narzędzie bezpieczeństwa publicznego*. UW. Wrocław, s. 23–35.

rynki, deptaki i inne obszary, w których gromadzą się duże grupy ludzi. Ze względu na swoją otwartość i dostępność, są one więc szczególnie narażone na działania o charakterze terrorystycznym. W związku z tym planowanie urbanistyczne coraz częściej uwzględnia elementy architektury bezpieczeństwa, takie jak słupki antyterrorystyczne, strefy buforowe czy inteligentne systemy detekcji zagrożeń. Wprowadzenie rozwiązań technicznych w przestrzeni miejskiej, takich jak czujniki ruchu, systemy analizy obrazu i alerty dźwiękowe, w znacznym stopniu podnosi poziom bezpieczeństwa i pozwala na bardziej skuteczne przeciwdziałanie zagrożeniom.

Podsumowanie

Organizacja imprez masowych wiąże się z wieloma wyzwaniami, szczególnie w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczestników. Wydarzenia takie jak koncerty, festiwale czy mecze sportowe przyciągają ogromną liczbę osób, co może prowadzić do zagrożeń wynikających z nadmiernego zagęszczenia, awarii technicznych, zagrożeń terrorystycznych czy agresji uczestników. Zapewnienie bezpieczeństwa wymaga starannego planowania, współpracy z odpowiednimi służbami (Policją, Strażą Pożarną, pogotowiem) oraz przestrzegania przepisów prawnych, w tym uzyskania odpowiednich zezwoleń. Podstawowe działania obejmują analizę potencjalnych zagrożeń, przygotowanie strategii reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz zapewnienie odpowiednich środków ochrony. Należy również pamiętać o roli innowacyjnych technologii, takich jak systemy monitoringu, w procesie nadzoru i koordynacji działań ochronnych. Kluczowe jest również przestrzeganie procedur ewakuacyjnych, monitorowanie zachowań tłumu oraz szybka reakcja w przypadku incydentów. Jako uczestnicy imprez masowych również mamy istotny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa. Nasze odpowiedzialne zachowanie, przestrzeganie zasad i współpraca z organizatorami oraz służbami porządkowymi mogą znacznie przyczynić się do zmniejszenia ryzyka zagrożeń. Warto pamiętać, że uczestnicząc w wydarzeniu, powinniśmy przestrzegać regulaminu, stosować się do poleceń służb porządkowych oraz unikać sytuacji, które mogą prowadzić do eskalacji niebezpiecznych zdarzeń, takich jak agresja czy panika. W przypadku zauważenia jakichkolwiek niepokojących sytuacji, powinniśmy je natychmiast zgłosić je odpowiednim służbom, co może pomóc w szybszym reagowaniu i zapobieganiu kryzysowi. Niniejsza praca ukazała, iż brak skutecznych działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego podczas imprez masowych może prowadzić do poważnych konsekwencji społecznych, prawnych i wizerunkowych, jednak współczesne podejście do tego zagadnienia znacząco minimalizuje ryzyko ich wystąpienia. Dzięki coraz lepszym strategiom zarządzania bezpieczeństwem,

wykorzystaniu nowoczesnych technologii i sprzętu (takich jak systemy monitoringu wizyjnego, systemy ewakuacyjne czy detekcja zagrożeń), a także szybkiemu i skoordynowanemu reagowaniu służb, możliwe jest skuteczne zapobieganie sytuacjom kryzysowym. Co więcej, wzrost świadomości społecznej oraz coraz większy nacisk, jaki kładzie się na przygotowanie organizatorów i służb do działań prewencyjnych i operacyjnych, sprawiają, że bezpieczeństwo imprez masowych staje się coraz bardziej kompleksowo i profesjonalnie zarządzanym obszarem. Dzięki tym działaniom negatywne konsekwencje, które w przeszłości często towarzyszyły dużym wydarzeniom, są dziś w znacznym stopniu ograniczane.

Bibliografia

Akty prawne

Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 616).

Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2009, nr 62, poz. 504, z późn. zm.).

Artykuły naukowe i publikacje książkowe

Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M. (1997). *Psychologia społeczna – serce i umysł*. Zysk i S-ka. Poznań.

Ficoń M. (2017). *Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej państwa*. CeDeWu. Warszawa.

Kamińska A., Nowicka A. (2017). *Zachowanie tłumu podczas masowych imprez sportowych*. W: Sabat M., Zięba A. (red.). *Tragedia na stadionie Hillsborough 15 kwietnia 1989 r. a obecne standardy organizacji i bezpieczeństwa imprez masowych*. „Securo”, 4. Warszawa.

Karpiuk M. (2020). *Prawo administracyjne bezpieczeństwa*. Wolters Kluwer. Warszawa.

Le Bon G. (2004). *Psychologia tłumu*. Wydawnictwo KR. Warszawa.

Parszowski S., Kruczyński A. (2015). *Imprezy masowe, organizacja, bezpieczeństwo, dobre praktyki*. Difin. Warszawa.

Sienkiewicz P. (2014). *Infrastruktura krytyczna w systemie bezpieczeństwa narodowego RP*. AON. Warszawa.

Wojciechowski R. (2017). *Bezpieczeństwo uczestników imprez masowych*. „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego”, nr 97, seria „Administracja i Zarządzanie”. Siedlce.

Wójcik A. (2020). *Monitoring wizyjny jako narzędzie bezpieczeństwa publicznego*. UW. Wrocław.

Zięba M. (2012). *Zarządzanie bezpieczeństwem imprez masowych*. Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.

Raporty i opracowania instytucjonalne

Komenda Główna Policji, Główny Sztab Policji (2025). *Raport: Bezpieczeństwo imprez masowych w 2024 roku*, Warszawa. <https://kpk.policja.gov.pl/kpk/statystyki/11,Dane-statystyczne.html> [dostęp: 20.05.2025].

Abstrakt

Celem artykułu jest analiza procesów i strategii wykorzystywanych w zapewnianiu bezpieczeństwa uczestnikom imprez masowych oraz minimalizacji ryzyka związanego z dużymi zgromadzeniami. Opracowanie koncentruje się na identyfikacji potencjalnych zagrożeń, ocenie metod prewencyjnych, zdolności reagowania oraz odpowiedzialności organizacyjnej. W artykule wykorzystano analizę literatury przedmiotu, obejmującą książki, artykuły naukowe i akty prawne. Zastosowano także analizę danych wtórnych, w tym statystyk policyjnych i raportów instytucji. Natomiast analiza opisowa danych statystycznych pozwoliła wskazać główne zagrożenia i ocenić skuteczność działań ochronnych. Omówione zostaną również kwestie zabezpieczenia medycznego, procedur ewakuacyjnych oraz monitorowania w czasie rzeczywistym i opracowywania planów awaryjnych. W Polsce przepisy dotyczące organizacji imprez masowych nakładają na organizatora główną odpowiedzialność za bezpieczeństwo, w tym ochronę uczestników i mienia oraz utrzymanie porządku. W praktyce organizatorzy często współpracują z firmami zewnętrznymi, takimi jak agencje ochrony, służby medyczne czy Straż Pożarna, aby zapewnić odpowiednie zabezpieczenie wydarzenia. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo jest więc często podzielona między organizatora a podmioty zewnętrzne.

Public safety during mass events

Abstract

The aim of the article is to analyze the processes and strategies used to ensure the safety of participants at mass events and to minimize the risks associated with large gatherings of people. The study focuses on identifying potential threats, assessing preventive methods, response capabilities, and organizational responsibility. The article employs a literature review, including books, academic articles, and legal acts. It also uses secondary data analysis based on police statistics and reports from institutions. Descriptive analysis of statistical data made it possible to identify the main threats and assess the effectiveness of the applied protective actions. It also discusses medical security measures, evacuation procedures, real-time monitoring, and the development of contingency plans. In Poland, regulations concerning the organization of mass events place primary responsibility for safety on the organizer, including the protection of participants and property, as well as maintaining order. In practice, organizers often cooperate with external entities such as security agencies, medical services, or fire departments to ensure adequate event security. Therefore, responsibility for safety is often shared between the organizer and external entities.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo publiczne, imprezy masowe, prewencja, zdolność organizacyjna.

Keywords: public safety, mass events, prevention, organizational capacity.

Anna Klafka – absolwentka studiów licencjackich na kierunku bezpieczeństwo narodowe na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Praca licencjacka koncentrowała się na wpływie patologii społecznych na poczucie bezpieczeństwa. W kręgu zainteresowań naukowych znajdują się zagadnienia związane z funkcjonowaniem Straży Granicznej, problematyką przestępczości transgranicznej, a także socjologią.

Martyna Tomecka – absolwentka studiów licencjackich na kierunku bezpieczeństwo narodowe na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Zainteresowania naukowe koncentrują się na penitencjarystyce oraz resocjalizacji. W pracy licencjackiej poddała analizie różnorodne programy resocjalizacyjne, ich efektywność w zapobieganiu recydywie oraz rolę systemu penitencjarnego w procesie reintegracji społecznej osób skazanych.